

Anti-pestprotocol

(conceptversie mei 2024)

Anti-pestcoördinatoren Tamboerstraat: Mw. van Huijgevoort en Mw. Dijkstra
Locatie Oudedijk: (open)

Inhoud

Voorwoord

1 Doel

2 Voor wie

3 Wat verstaan we onder pesten

4 Wat verstaan we onder plagen

Rollen

Preventie van pesten

Werkwijze bij pestsignalen

Stappenplan

Voorwoord

Scholen in het primair en voortgezet onderwijs zijn sinds 1 augustus 2015 verplicht zorg te dragen voor een sociaal veilige school. Hieronder valt het anti-pestprotocol. Op onze school zijn 3 anti- pest coördinatoren aangewezen.

Leerlingen en studenten zitten op onze school om te worden wie zij zijn. Ze zijn pas in staat om te leren en zichzelf te ontwikkelen als ze zich veilig voelen en zichzelf kunnen zijn. Daarvoor is het nodig dat ze zich kwetsbaar kunnen opstellen, dat ze zich gezien en geaccepteerd en gehoord voelen en dat ze het gevoel hebben erbij te horen. Als onderwijsinstelling heeft het Rudolf Steiner College de wettelijke verplichting om te zorgen voor de sociale veiligheid van zowel de leerlingen/studenten als de medewerkers. Daar maken wij ons hard voor. In het pestprotocol wordt beschreven hoe de school pesten signaleert en aanpakt.

1 Doel

Het anti-pestprotocol beschrijft wat we onder pesten verstaan, hoe pesten voorkomen kan worden en wat de aanpak is als er gepest wordt. Daarnaast geeft het protocol duidelijkheid over de rollen die de betrokkenen vervullen.

2 Voor wie

Het protocol is geschreven voor de leerlingen, ouders en medewerkers van de school. Het anti-pestprotocol wordt verbonden met andere onderdelen uit het schoolbeleid zoals, **het veiligheidsplan, protocol schorsing** en verwijdering van leerlingen en het afspraken t.a.v. ongewenst gedrag (**leerlingzaken**). **Dit blijft toch onduidelijk. Wat is er nu? Wat als een leerling niet stopt?**

3 Wat verstaan we onder pesten

- Verbaal en direct pesten Bijvoorbeeld schelden, dreigen, belachelijk maken, uitlachen of een bijnaam geven op basis van lichaamskenmerken, (etnische) afkomst, geloof of seksuele voorkeur of n.a.v. een verkeerd antwoord in de klas of andersoortig gedrag;
- Fysiek pesten, bijvoorbeeld trekken, duwen, spugen, schoppen, slaan, laten struikelen, krabben, bijten, aan de haren trekken; seksuele intimidatie;
- Isolatie, bijvoorbeeld uitsluiten door een klasgenoot voortdurend duidelijk te maken dat hij/zij niet gewenst is, doodzwijgen of roddelen over de gepeste;
- Intimidatie, bijvoorbeeld het dreigen met geweld;
- Discriminatie wil zeggen dat er onderscheid wordt gemaakt tussen mensen op grond van kenmerken zoals sekse, handicap, leeftijd, afkomst, religie, huidskleur, enz... Discriminatie is een vorm van pesten.;
- Stelen of vernielen van bezittingen, bijvoorbeeld het afpakken, beschadigen en kapotmaken van spullen;
- Digitaal pesten of cyberpesten Ongewenste berichten sturen, via WhatsApp, mail of andere chatprogramma's. Opmerkingen verspreiden op social media, het gebruiken van social media met de bedoeling iemand zwart te maken door het verzenden van opmerkingen en /of foto's of filmpjes). Deze vorm van pesten vaak lastig zichtbaar is voor ouders en school en de gevolgen kunnen zeer groot zijn. Cyberpesten (of digitaal pesten) is het pesten of misbruiken via het internet en via mobiele telefoon. Cyberpesten kan nog veel harder zijn dan pesten in het gewone, dagelijkse leven. Dit komt doordat de daders gemakkelijk anoniem kunnen blijven en de reikwijdte van het internet veel groter is. Tegelijkertijd komen kinderen er op steeds jongere leeftijd mee in aanraking.

Hoe wordt er gepest?

- pest-appjes (schelden, beschuldigen, roddelen, beledigen)
- stalking: het stelselmatig lastig vallen van iemand door het blijven sturen van 'hate'- mails of het dreigen met geweld op facebook/Instagram/snapchat;
- het delen van ongewenst materiaal zoals: porno en kinderporno, gewelddadig materiaal etc.;
- ongewenst contact met vreemden (grooming);
- naaktfoto's verspreiden

- hacken: gegevens stelen of instellingen aanpassen. Ook het uit naam van een ander versturen van pest-appjes of mail;
- Afpersen

Verskillende rollen

Gepeste

Iedere leerling loopt het risico gepest te worden, maar sommige kinderen lijken daarop een grotere kans te maken dan anderen. Dat kan komen door uiterlijke kenmerken, maar het heeft vaker te maken met gedrag, de wijze waarop gevoelens worden beleefd en de manier waarop die worden geuit. Kinderen die gepest worden hebben vaak andere interesses dan de meeste leeftijdgenoten of ze doen dingen anders. Ze zijn goed in vakgebieden of juist niet. Veel kinderen die gepest worden hebben een beperkte weerbaarheid. Ze zijn niet in staat actie te ondernemen tegen de pestkoppen en stralen dat dan ook uit. Vaak zijn ze angstig en onzeker in een groep en durven ze weinig of niets te zeggen omdat ze bang zijn om uitgelachen te worden. Deze angst en onzekerheid worden verder versterkt door het ondervonden pestgedrag, waardoor het gepeste kind in een vicieuze cirkel komt waar het zonder hulp zeker niet uit komt.

Pester

Pestende leerlingen zijn vaak fysiek en /of verbaal de sterksten. Er wordt gepest door middel van psychisch geweld zoals buitensluiten en roddelen. En/of fysiek geweld gebruikt. Pesters kunnen het zich permitteren zich agressief op te stellen en ze reageren dan ook met dreiging van geweld of indirecte inzet van geweld. Ze lijken populair te zijn in een klas, maar dwingen hun populariteit in de groep af door te laten zien hoe sterk ze zijn en wat ze allemaal durven. Ook pesters hebben op de langere termijn last van hun pestgedrag. Ze hebben vaak moeite om een vriendschap op te bouwen en te onderhouden op andere gronden dan die van macht en het delen in die macht.

Meelopers

De meeste leerlingen zijn niet direct betrokken bij pesten in de actieve rol van pester. Sommigen doen uit angst of uit berekening, mee. Dit zijn de zogenaamde 'meelopers'. Het specifieke kenmerk van een meeloper is de grote angst om zelf in de slachtofferrol te geraken. Maar het kan ook zijn dat meelopers hopen op de populariteit van de pester mee te liften.

Omstanders

Dit zijn leerlingen die wel zien dat het pesten plaatsvindt maar geen actie ondernemen. Zij blijven op afstand. Doordat zij niets doen houden zij het pesten in stand. De reden voor hun gedrag heeft vaak met angst te maken, soms met onverschilligheid. Er zijn ook leerlingen die niet merken dat er gepest wordt. Maar ook leerlingen die het wel in de gaten hebben en het voor de gepeste leerling opnemen.

Preventie van pesten

Docenten en onderwijsondersteunend personeel hebben een taak (samen met de ouders en de leerlingen zelf) bij het tegengaan van pesten. Leerlingen moeten weten dat ze hulp kunnen krijgen van volwassenen in de school en hierom durven vragen. Volwassenen dienen oog te hebben voor de signalen van de leerlingen. Preventie van pesten vindt op het Rudolf Steiner college plaats door:

. Scheppen van een veilig pedagogisch klimaat.

Samenleven en samenwerken op school betekent dat er rekening wordt gehouden met elkaar. Daarbij gelden leefregels en afspraken. Het doel dat met het hanteren van deze regels wordt beoogd, is dat elke leerling zich op school veilig en geaccepteerd voelt:

- ik toon respect voor iedereen
- ik houd mij aan de afspraken
- ik draag bij aan een veilige school(omgeving)
- ik gedraag mij netjes/professioneel
- ik zorg voor een prettige schooltijd

Deze regels gelden voor iedereen op school. Dus voor leerlingen, docenten, conciërges, administratief personeel en ook voor mensen die de vestigingen bezoeken.

. Aandacht te besteden aan sociale vaardigheden.

Dit wordt gedaan tijdens de mentorlessen door de mentor zelf. Hierin is aandacht voor het individuele en groepsproces. Tijdens de landelijke week van het pesten wordt er door mentoren extra aandacht aan besteed d.m.v. verwerkingsopdrachten en gesprekken. De mentoren kunnen hiervoor informatie inwinnen bij de antipest coördinatoren. Ook kunnen zij adviezen geven voor het volgen van de juiste cursus hierin.

. Aandacht te besteden aan pestgedrag binnen een klas.

Mentoren hebben de taak om signalen te bespreken met het ondersteuningsteam

. Preventie digitaal pesten

De school heeft gedragsafspraken geformuleerd ten aanzien van het gebruik van mobiele telefoons, tablets en andere devices op school. Tijdens de lessen worden mobiele telefoon niet gebruikt, behalve na toestemming van de docent. Tablets en andere devices worden alleen gebruikt indien daar toestemming voor gegeven is en dit is opgenomen in het ontwikkel perspectief plan van de leerling.

Binnen het onderwijsprogramma wordt aandacht besteed (met behulp van externen) aan veilig gedrag online, zoals Sexting (het digitaal versturen van seksueel getinte berichten, foto's of video's) en Grooming (mensen die verkeerde bedoelingen hebben maken contact via internet). **Ouders worden geadviseerd en geïnformeerd over digitaal pesten en de omgang op internet via artikelen in de Nieuwsbrief.(toekomst)**

Een pestmelding of signaal kan direct bij een van de anti-pest coördinatoren terecht komen of bij een andere medewerker van school. Indien de melding bij een andere medewerker terecht komt, wordt de anti-pest coördinator betrokken. Bij een pestklacht worden de onderstaande handelingen verricht. Bij een eenmalige pestklacht zijn wellicht stap 1 en 2 voldoende. Bij een herhaling en/of zeer ernstige pestklacht treden ook de daaropvolgende stappen in werking. Alle stappen worden (ook) schriftelijk vastgelegd en bewaard in magister. De stappen worden genomen nadat de school heeft geconstateerd dat er sprake is van pesten.

Stappenplan bij pestgedrag

1. Gesprek geleid door de anti-pest coördinator met de betrokken leerlingen; met name de pester(s) en de slachtoffer(s). het gesprek met de pester(s) heeft o.a. een waarschuwende functie. De afspraken worden schriftelijk vastgelegd in het digitale leerlingvolgssysteem. Ouders van zowel de pester(s) en de slachtoffer(s) worden telefonisch of schriftelijk geïnformeerd. Betekend dus dat de APC toegang moet hebben tot alle leerlingen in magister.
2. De gemaakte afspraken worden gecontroleerd en bijgehouden door de anti-pestcoördinator Voor de duur van???
3. Indien het pestgedrag niet stopt dient een gesprek met de betrokken leerlingen, met name de pester(s) en slachtoffer(s) en indien noodzakelijk, ouders van de leerlingen, plaats te vinden op school. Bij dit gesprek wordt de teamleider betrokken. In dit gesprek worden de gemaakte afspraken opnieuw kritisch bekeken. Daarnaast worden er strafmaatregelen genomen. Welke? Rol leerlingzaken?
De politie wordt geïnformeerd als er sprake is van strafbare feiten volgens het Convenant Veilige School. Indien gewenst kan hulpverlening worden geïnitieerd voor zowel de pester als het slachtoffer.
4. Indien het pestgedrag na bovenstaande maatregelen niet stopt legt de school een tijdelijke schorsing op. Hoe ziet deze schorsing er uit?
5. Indien het pestgedrag aanhoudt na bovenstaande maatregelen kan het Rudolf Steiner college overgaan tot een definitieve verwijdering.(navragen bij leerlingzaken)
6. Methodiek hoe te helpen om te stoppen met pesten of te voorkomen is gewenst.

* Wat is leerlingbemiddeling?

Leerlingbemiddeling betekent dat leerlingen optreden als bemiddelaar in conflicten tussen leerlingen. Zij gebruiken **daarbij specifieke methoden (leerlingen krijgen een training van buiten school.)** om de partijen tot een eigen oplossing te laten komen.

Leerling bemiddeling kan ingezet worden door leerlingzaken/ anti-pestcoördinatoren/ mentor.

Leerlingbemiddeling berust op vertrouwen. De inhoud van een casus wordt niet teruggekoppeld naar leerlingzaken/ mentor.
Zij geven alleen aan of het is opgelost of niet.

- Ik ben deze afgelopen maanden meerdere casussen tegengekomen die perfect waren voor leerlingbemiddeling. Dit neemt druk weg bij mentoren, leerlingzaken en antipest coördinatoren.